

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIŲ BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 835

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 10, 1947, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I

KANADOS DARBININKŲ KONGRESAS SMERKIA DUPLESIO REZIMO TERORA

Duplesis ir Drew Neapykantos Broliai

TORONTO — Veik 900 Kanados Darbininkų Kongreso (CCL) konvencijos atstovų pasmerkė Kvebeke provincijos valdžios terora prieš unijistus. Delegatų pasipiktinimas Duplesio režimu buvo toks, kad buvo reikalaujama atšaukti rezoliucijos.

Delegatai pareikalavo, kad visi sumti unijistai ir streikerių vadai būtų tuojau pašalinti.

Jean Pare, vienas iš Kvebeke delegatų, pareiškė, kad Kvebeke ne tik unijistai persekiojami. Esąs įstatymas ir prieš neirus. Jehovininkų sekta taipgi persekiojama.

John Wigdor, Toronto elektros darbininkų unijos delegatas, pareiškė, kad Duplesis ir Ontarijos premjeras Drew yra dvyniai neapykantos broliai. Jis nurodė, kad Duplesis 12 metų atgal bandė padėti pamatus fašizmui. Jis norėjęs parduoti Antikosti salą naciams. Šiandien jis noris sudaužyti unijas.

Premjeras Drew esąs No. 1 karo kurytojas ir reacionierius.

Harold Pritchett, International Woodworkers of America delegatas iš Vancouverio, nurodė, kad Drew ir Duplesis stovi ant kelio mėsos darbininkų ir samdytojų ginčo greitam išsprendimui.

William Valiukas CCL Konvencijoje Toronte

TORONTO. — Tarp 900 delegatų, kurie čia susirinko iš įvairių Kanados kampų į Canadian Congress of Labor konvenciją, yra William Valiukas iš Vancouverio.

Valiukas yra veiklus tarp pažangių Vakarų Kanados lietuvių, taipgi Liaudies Balso bendradarbis.

LAIMEJO DIDELIŲ ALGŲ PAKELIMĄ

TORONTO. — United Electrical darbininkai Wellande laimėjo didelį algų pakėlimą ir darbo savaitės sutrumpinimą, kaip praneša U.E. (CIO). 1.400 darbininkų gauna 17 centų į valandą algų pakėlimą dabar, 4 centus į valandą nuo balandžio 1, taipgi 8 višumenines apmokamas savaitės. Darbo savaitė sutrumpinama iki 44 valandų.

LENKIJA NORI SKOLINTI 500 MILIJONUS DOLERIŲ

MASKVA. — Jungtinės Valstijos reikalauja, kad Lenkija išsirikiuotų Marshallo plano gairėmis, nes kitaip ji negaus paskolos iš Pasaulinio Banko. Lenkija jau senai prašė, kad Pasaulinis Bankas jai skolintų \$600,000,000.

Keli mėnesiai atgal Lenkion buvo atvykę Pasaulinio Banko ekspertai. Į juos laisvai didelio išpuščio padarė Lenkijos padarytas progresas. Jie rekomendavo duoti Lenkijai paskolą. Bet kada Lenkija atsisakė dalyvauti Paryžiaus konferencijai, paskolos ji jau negavo.

Prezidentas Trumanas Prašo Pasnikauti

WASHINGTON. — Prezidentas Trumanas atsisakė amerikiečius, kad jie nevalgytų mėsos antradieniais, o vištienos, kiaušinių — ketvirtadieniais, kad tokiu būdu sutauptų maisto dėl vakarinės Europos ir sulaukyti kainų kilimą namie.

Prezidentas nori, kad amerikiečiai, be mėsos ir kiaušinių, dar savanoriai sutauptų ekstra 100,000,000 bušelių grūdų Europos pašalpai.

Jis siūlo, kad amerikiečiai sutauptų tuos 100,000,000 bušelių grūdų sumažindami duonos vartojimą viena riekute į dieną.

Bravarams jis pasiūlė, kad jie uždarytų juos ant 60 dienų.

De Gaulle Nori Panaikinti Unijas

PARYŽIUS. — Generalas De Gaulle siūlo francūzams panaikinti unijas, panaikinti kainų kontrolę, kad pelnagrobiai galėtų lengviau plėšti žmones.

Kalbėdamas į paryžiečius sąrišyje su savivaldybiniais rinkimais, jis siūlė, kad būtų sumažintas civilių tarnautojų skaičius; panaikinta valdžios kontrolė maistui, išskyrus duoną, pieną, cukrų ir taukus; įsteigta kiekvienoje industrijoje darbininkų-samdytojų grupės vietoj unijų; pataisyta respublikos konstitucija.

Vargiai Francijos darbininkai sutiks atsisakyti unijų ir pasiduoti darbininkų-samdytojų komitetams, kurie neturėtų jokios reikšmės, kas liečia darbininkus.

Naujai suorganizuotos Ottawos Vartotojų Lygos nariai demonstruoja prie teisngumo departamento rūmų, protestuodami prieš aukštas maisto kainas. Kitų miestų gyventojai taipgi kelia protestus prieš kainų kėlimą ir reikalauja, kad valdžia atsteigtų kainų kontrolę, ypač maisto produktams, kurie pastaruoju laiku labai pakilo.

Devynių Europos Šalių Komunistai Veiks Išvieno Prieš Imperializmą

ULRIC SAKO, KAD NERA KARO PAVOJAUS

MASKVA. — Tarybų Sąjungos militarinio tribunolo pirmininkas Vasili Ulric rašo žurnale "Partijinis Gyvenimas", kad šiuo laiku nėra kiek nors rimtesnio karo pavojaus.

Savo straipsnį jis beigia šiais žodžiais: "Tarpautinė padėtis šiuo laiku yra tokia, kad taika esanti užtikrinta ilgam laikui, nepaisant to, kad agresyviai elementai imperialistinėse šalyse mėgina kurstyti prie naujo konflikto".

Pragyvenimas Pakilo Veik Trim Puntkais

OTTAWA. — Pragyvenimas Kanadoje rugpičio mėnesį pakilo 2.8 punkto ir pasiekė 139.4 punkto, lyginant su pirmkariniu ankšėu.

Niekad nuo 1920 metų pragyvenimas nepakilo taip aukštai vieno mėnesio bėgyje, kaip rodo statistika.

Apskaičiuojama, kad rugsėjo mėnesį pragyvenimas bus pašokęs daug daugiau, negu rugpičio mėnesį. Kaip žinia, nekuriu produktai pakilo 500 nuošimčių (ruginiai miltai).

MASKVA. — Sovietų Sąjungos, Jugoslavijos, Bulgarijos, Rumunijos, Vengrijos, Lenkijos, Cekoslovakijos, Italijos ir Francijos komunistų partijos turėjo pasitarimą Lenkijoje ir sudarė biurą, kuris koordinuos jų veikimą prieš Jungtinių Valstijų imperializmą, kaip praneša Pravda.

Biuras sudarytas iš 18 narių (po du nuo kiekvienos partijos) ir bus Belgrađe, Jugoslavijoje.

Minėtose partijos savo priuntoj rezoliucijoje nurodo, kad susidariusios sąlygos ir pavojus, kad komunistų vienybės stoka gali pakenkti darbo žmonių interesams, pareikalauja sudarymo komiteto, kuris galėtų suderinti komunistų veikimą.

Sako Atsakymas į Trumano Doktriną

LAKE SUCCESS. — Pranešimas, kad devynių šalių komunistai sudarė biurą dėl savo veikimo suderinimo, sukėlė nemažą sąjūdį tarp Jungtinių Tautų asemblejos delegatų.

Daugelis delegatų pradeda vis riaučiau įsitikinti, kad Trumano ir Marshallo doktrinos ir planai smunka, kad Trumano paskelbtas karas komunistams neduoda pasekmių.

Delegatų beveik visiškai reiškia nusivylimą Jungtinių Valstijomis, kurios ža-

ropeje ir Azijoje. Tokiose sąlygose, sako komunistai, antiimperialistinės demokratinės jėgos turi išsidirbti sutartiną platformą veikimui.

Konferencija sako, kad nereikia nedaknuoti antiimperialistinių ir neperkainuoti imperialistinės kempės. Ji sako, kad imperialistų šūkavimai gali išgąsdinti tikrai bailius.

Biuras leis laikraštį rusų ir francūzų kalba kas dvi savaitės. Vėliau tas laikraštis busias savaitraščiu ir gal daugiau kalbų.

Nacionalizacija Nėra Taip Baisi ir Toriam

Indija Raginama Nepastoti Ukrainai Kelio Jungt. Tautose

LAKE SUCCESS. — Keli Lotyniškosios Amerikos delegatai ragino Indijos atstovus nesivaržyti prieš Tarybų Ukrainai į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą. Jie nurodo steigiamojo Jungtinių Tautų suvaizdavimo nutarimą San Franciscoj, kad iš rytinės Europos visuomet turi būti renkamas Saugumo Tarybos narys. Paskutiniame balsavime 32 Jungtinių Tautų seimo delegatai rėmė Ukrainą į Saugumo Tarybos narius, o 24 balsavo už Indiją, taigi nei viena nei kita negavo reikalingų dviejų trečdalių.

Vienas Indijos delegacijos narys apgailestavo, kad indėnai paklausė anglų ir išstaiė savo kandidatūrą prieš Ukrainą.

Rusijos Pabėgėliai Grįžta Atgal Rusijon

SANGHAI. — Jau 6,000 Rusijos pabėgėlių nuo revoliucijos išvyko iš šio miesto atgal į Rusiją. Susikrovę viską, ką turėjo, jie iškeliavo namo po 30 metų gyvenimo svetimoj šalyj.

Didžiulama iš jų manė, kad užsienyje bus geriau, negu tėvynėje prie bolševikų valdžios. Jie laukė, kada sugrius nauja tvarka ir vėl bus carizmas. Bet nesulaukė.

Daugeliumi iš tų pabėgėlių, ypač inteligentų, teko daug sunkumų peryventi. Retas kuris surado užsiėmimą, kuriam jis buvo pasirengęs. Laimingi buvo tie, kurie galėjo gauti darbą kur kabaretuose ar liokajais geresnėse vietose. Laimingiausi buvo tie, kurie galėjo turėti nuosavus naktinius klubus, restoranus.

Karas apsunke klubų, kabaretų gyvenimą. Jis išmūšė iš po kojų paskutinę viltį. Jie nutarė traukti į tėvynę.

MINNEAPOLIS. — Vietos biržoje kviečių kaina pakilo iki trijų dolerių už bušelį.

BRIGHTON. — Trimis tūkstančiais balsų prieš tris Britanijos konservatų konvencija pasisakė už nacionalizaciją kai kurių užvedimų, ką dabar atlieka darbiečiai, turėdami valdžią savo rankose.

Jeigu jie atgautų galią, konservatai paliktų valdžios rankose Anglijos banką, mainas, geležkelius, o gal dar kai ką.

Viskas ko trūksta, sako toriai, tai geros valdžios, kuri, aišku, galėtų duoti ne kas kitas, kaip toriai.

Jie surado, kad didžiausias jų pavojus yra ne nacionalizacija, o komunistai. Girdi, jie turi 40 atstovų parlamente kairiųjų darbiečių asmenyje.

Konservatai savo taktikos pamatuos deda du vyriausius punktus: Už britų vargus kaita ne nacionalizacija (jie nežada jos sugriauti), bet nesugabi valdžia.

Britams yra didelis pavojus iš komunizmo pusės. Darbiečiai esą per minkšti. Faktiniai jų tarpe esą daug komunistų simpatikų. Ypač įsigalij unijose.

Trumpai suglaudus, toriai nori įrodyti britams, kad ir jie gyvendintų tą patį, ką ir darbiečiai, tik daug, sekmingiau. Taipgi, kad jie būtų didesnę apsauga nuo kairiųjų.

Jie nori prisigerinti ir prie svyruojančių Darbo Partijos šalininkų ir prie dešiniųjų.

Torių konvencija taipgi iškelia viršūn, kad Atlee ir Bevino užsienio ir vidaus programa nėra jiems žalinga. Užsienio politikoj jie geriau nenori. Namų politikoj — nieko pavojingo, bet nepasitenkinusius žmones reikia patraukti linkui savęs. Sava valdžia juk būtų didesnė garantija jų interesams.

Toriai turi viltį greitai sugrįžti į valdžią. Jie mano, kad istorija pasikartos (Anais laikais jie sugrįžo sumušę Macdonaldo valdžią).

SUSTREIKAVO 3,000 ČEVERYKŲ DARBININKŲ

MONTREAL. — Išėjo į streiką 3,000 čeverykų darbininkų. Taipgi streikuoja 600 siuvėjų ir 1,800 mėsos darbininkų. Viso Montreale šiuo tarpu streiko lauke 5,400 darbininkų.

LOS ANGELES. — Senatorius Pepper čia pareiškė, kad vadinamas lojalumo egzaminas, taikomas valstybės tarnautojams, yra "fanatiškas reakcinis ragany gaudymas".

Liaudies Balsas

DAUGIAU NEI ŠEŠIS MĖNESIAI LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠLEINA SVAJI SAVAJE

Prenumeratos Kaina:
kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje mėnams \$3.00; pusel metų \$1.50
visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.
Atskira kopija 8 centai

LIAUDIŲ BALSAS

F. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
KAMENIAKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

VALDŽIA NEATLIEKA PAREIGŲ

Kanados valdžia gerai pasirodė karo metu. Kero metu ji buvo ypač, organizatorius ir viršininkas. Bet dabar, karo metu praėjus, mūsų valdžia atsistoja šale kelio ir leidžia gyvenimui eiti akiai, nieko neveddamam.

Valdžia reikalinga tautai ne tam, kad ji gėdėtų ir žiūrėtų. Žmonės nori iš jos vadovybės, planavimo, kad tautos gyvenimas eitų geru keliu, būtų saugus visiems. Jeigu ji negali ar nenori to atlikti, ji visai neverta užimti vietą.

Valdžios politika po karo kaip tik ta ir rodo. Ji palaido iš rankų visą vadovybę. Padėjo į šalį planavimą, palaido kontrolę, davė valią pelnagrobiams. Šiandien jau ne valdžia vadovauja, o trustai ir kartelės. Valdžia jau tik tarnaitė tų pelnagrobų.

Valstybė yra nedalomasis kūnas. Šiandien valstybės nebėgi gyventi viena be kitos kooperacijos. Juo labiau vienos valstybės gyventojai. Valdžia turi koordinuoti piliečių veikamus, kad vieną veiksmą nepastatytų į pavojų kitų. Laisvas užsiėmimas gražiai skamba, bet tokio dalyko šiandien nėra. Mažas biznierių gali tikėtis svajoti apie laisvą užsiėmimą. Didieji trustai, monopolių ir finansiniai užvedimai turi savo rankose visus. Didžiama šalies piliečių gali būti laisvi tik tada, pasirodė darbas ar mirtis. Jie priversti dirbti ir gyventi taip, kaip tikimas lemia. Jie negali nei svajoti apie ką kitą. Jų idėjos neįgyvendinamos. Tikrai patys didieji gali eiti laisvai.

Atėjo laikas, kad valdžia turi būti atsakinga prieš visus žmones ir vesti reikalus taip, kad būtų užtikrintas saugumas visiems. Didieji šikškos to nenori, bet milžiniška didžiama žmonių visuomet pasiekys valdžią. Dalykams esant kaip dabar, valdžia žmonių akyse stovi kaip monopolijų gynėja, o ne šalies gospadorius.

REIKIA KITOKIO ĮSITIKINIMO

Jungtinės Valstijos ir kitose taip vadinamose vakarų demokratijos šalyse plečiama idėja, kad Jungtinės Tautos tikrai daug naudotų, jeigu nebūtų veto teisės. Veto teisė duodanti progą vienai valstybei pastoti kelią visam pasauliui. Tokia idėja labai klaidinga. Ji gali priversti pasaulį prie katastrofos.

Iki tik užbaigusio karo mes turėjome Tautų Lygą, kurioje to veto nebuvo. Didžiama visuomet galėjo pravesiti savo idėjas ir siekius. Ar ta lyga išvengė karo? Atsakymo nereikia.

Demokratijai didžiama visuomet laimi, bet tik laike balsavimų. Jeigu didžiomas siekis būna nesimintingas, kitoms kenksmingas, toks laimėjimas, tačiau, nebūna jokių laimėjimų. Laikui bėgant jis atneša nenaudą ne tik pralaimėjusiems, bet ir laimėjusiems.

Piliečių ar tautų organizacija gali būti sėkminga tik tada tuomet, kada ji ieško išmintingų, visiems teisingo išsprendimo. Tuomet galima užsitikinti visų narių simpatiją ir pasitvirtinimą.

Šiandien Sovietų Sąjunga stovi kaip ir viena tarp daugelio kitų šalių. Laikantis, kad daugumos tarimai visuomet teisingi, Sovietų Sąjunga galėtų būti visokiais būdais puolama — ir vardan Jungtinių Tautų. Bet prie ko tas galėtų priversti?

Iki šiol, ypatinai po Roosevelt mirties, Jungtinės Tautos elgėsi vaduodamos ne tuo, kad rasti teisingą, visiems priimtą sprendimą, o tuo, kad dauguma turi turėti teisę pravesiti savo siekius. O kada SSRS, naudodamasi veto teise, pasipriešina tam, tai reikia, kad trukdomas Jungtinių Tautų darbas.

Jungtinės Tautos reikia daugiau išminties. Jos turi suprasti ne vien vakarų, bet ir rytų valstybių interesus. Kaip vakarai, taip ir rytai turi teisę gyventi pagal savo norus.

Jungtinės Tautos turi sąjį ir ant visados atsiriboti nuo Trumano idėjos pastoti kelią komunizmui. Komunizmas yra socialis reiškinys, augas iš vidujinių ekonominių sąlygų. Jungtinių Tautų užduotis derinti valstybes nesikisiant į vidujinius jų reikalus. Atlanto čarteris sako, kad kiekviena šalis turi turėti teisę pasirinkti valdžią pagal savo norus.

IŠMINTINGAS NUTARIMAS

Trades and Labor Kongresas savo konvencijoje Hamiltone priėmė tarimą, kad politiniai unijistų įsitikinimai yra jų asmeniniai dalykai. Jis pareikalavo tik to, kad politinių partijų nariai unijose nestatytų pirmą eilę savo partijų reikalų, o žiūrėtų unijų reikalų. Tai labai išmintingas tarimas.

Unijos yra mišinys visokių pažiūrų žmonių. Jose priklauso konservatai, liberalai, socialistai, komunistai ir kiti. Visokių pažiūrų darbo žmonės susimėtę į unijas, kad apginti savo interesus, kurie visiems bendri. Į viršininkus renkami žmonės iš tų, kurie atsižymi darbu visų bendriems interesams ginti. Kokiai politikai jie simpatizuoja už unijos sienų, ne unijos reikalas.

Tie žmonės, kurie bando nešti tarimus, kad vienos ar kitos partijos žmonėms būtų uždrausta tapti viršininkais, peržengia įsitikinimų laisvę, laužo demokratinius principus. Jie bando diktuoti maršas, ką jie turi rinktis.

Kadangi Hal Roach'o judamas paveikslas parodo baltųjų ir neigrių vaikus kartu, tai Memphis cenzoriai uždraudė rodyti mieste. "Pieštis", sako cenzoriai, "neleidžia neigrių baltųjų mokyklai, neigi pripažįsta socialę lygybę tarp rasų — net ir vaikų". Sunku tikėti, kad "demokratijausioj" šalį tas gėtųsi.

Kas Naujo Pasaulyje

Jungtinės Tautos neina tokiu keliu, kokiu buvo tikėtasi. Kai tik prezidentas Rooseveltas mirė, padėtis labai pablogėjo.

Dabar Jungtinės Tautos pasidalinuos į du blokus. SSRS su savo simpatikėmis vienų pusėj, o Jungtinės Valstijos su visomis kitomis valstybėmis kitą pusėj.

Kai kuriais klausimais Amerikos blokas elgiasi tiesiog vaikščiškai. Už pavyzdį gali būti priėmimas naujų kraštų į Jungtines Tautas.

Jis sutikty priimti Italiją, Suomiją ir kitas šalis (Portugaliją ir panašias), bet jokiū būdu nesutinka priimti Bulgariją, Vengriją, Rumuniją, Ispaniją, Mongoliją.

Tą visą matydama, SSRS stoja prieš priėmimą Italijos, Suomijos ir kitų.

Amerikos blokui nėra baimės, kad Italija ir kitos negali tapti narėmis. Joms svarbiau neįleisti į Jungtines Tautas daugiau SSRS prielankių valstybių.

Trumanas reikalauja dar \$500,000,000 gelbėjimui Italijos, Francijos ir Graikijos nuo komunizmo.

Buvęs viceprezidentas Henry A. Wallace, tačiau, mano, kad tolerai nesulaukys Europos nuo šimo kairyn.

Wallace remia Marshallo planą Europai padėti ir reikalauja Kongreso sesijos užgyrimui jo, bet tuo pačiu laikui jis kritikuoja jo politinius siekius.

Vakarinės Europos kraštai šią žiemą vistiek pasuksis kairėn, nors Trumanas ir Marshallas to labai nenori.

Jungtinių Valstijų finansierius baugina ne tas, kad Europos žmonės gali badauti, o tas, kad jie gali gauti duonos iš kur nors kitur.

Esą surinkta žinių, jog SSRS gali būti duoti kitiems kraštams bent 5,000,000 tonų grūdų. O tie grūdai esą didesnė komunistinė propaganda, negu komunistinių partijų spauda.

Kai kurie tiesiog meldžiasi, kad tie daviniai būtų ne tikri. Kitaip sakant, jie trokšte trokšta, kad SSRS neturėtų tų 5,000,000 tonų grūdų Europos žmonių pagalbai.

Plačiai pagsarsėjęs Jungtinių Valstijų radio komentatorius Kantelborn išvedžioja, kad Jungtinės Valstijos turi pasiūlyti savo armiją Graikijon ir pastatyti ant rube-

garijos valdžią ir ryšius su užsieniu.

Kongresmanai tikrai įrodė, kad Petkovas buvo amerikiečių tarnas ir dirbo ne dėl Bulgarijos, o Amerikos labo.

Idomu ir tas, kas su ta "geležine siena" atsitiko?

Jungtinių Tautų generalis sekretorius pareiškė, kad Europai reikia mažiausiai \$1,750,000,000, kad galėtų sukurti tarptautinės prekybos obligacijas.

Jeigu Europos kraštai negaus tos paramos, tai turės sumažinti maisto normas, nukirsti importus (Britanijoje tas jau vykdoma).

Tas gali smarkiai atsiliepti Amerikoj ir Kanadoj pavaldė sumažėjimo užsaky-mų.

Amerikiečiai tyrinėja valstybinius tarnautojus, Hollywoodo artistus, įvairias organizacijas, o dabar užsima-nė jau savo ambasada Maskvoje tyrinėti.

Senato Appropriation Komitetas norėjo, kad SSRS įleistų jį tyrinėjimui Amerikos ambasados Maskvoje.

Kas žin kas tenai tokio atsitiko?

Britanija norinti atnaujinti derybas su SSRS dėl prekybos.

Derybos buvo nutrauktos, kada Marshallas paskelbė savo planą Europai padėti.

Atrodo, kad Bevinui nusibodo laukti Marshallo pagalbos.

SSRS žadėjo duoti po 1,000,000 tonų grūdų į metus mainais ant mašinų.

Britanijos konservatai savo konvencijoje išnešė rezoliuciją, reikalaujančią naujų rinkimų ir galo nacionaliza-

cijai.

Konservatai mano, kad britams jau nusibodo darbi-čių valdžia, ir kad jie būtų daug geresni šeimininkai.

Jų laimė, kad jiems neteko būti valdžioje iki šio laiko. Jie būtų pamatę, ant kiek jie geresni šeimininkai.

Darbičiai perkrito savo valdžią. Kripsas padarytas ekonominiu šeimininku (kliti vadina diktatorium). Jo vieton pastatytas jaunas darbielis Harold Wilson. Būsią daugiau pakaitimų.

George Wadsworth, Britanijos parlamento narys, siūlo Kanadai priimti išitus britų kaimus.

Jis sako, kad Britanijoje per daug žmonių (50,000,000) dėl tokio žemės ploto.

Britai pasigaminą tiktais pusę maisto. Kitą pusę turį įsigabenti iš užsienio.

Jis sako, kad Kanada gali išmaitinti 25,000,000 gyventojų. Dabar yra 12,500,000 gyventojų.

KA KITI RAŠO

Wallace ir Komunistai

Henry Wallace nėra komunistas, neigi komunistų simpatikas. Bet štai ką jis pasakė savo kalboj Trentone: "Aš dirbsiu su komunistais, su socialistais, ar su blic kuria kita grupe, kuri nori su-sitarimo su Rusija".

Tęsdamas savo išvadžiū-mus jis pridūrė: "Komunizmas nėra maniškis gyvenimo būdas, bet socialistai ir komunistai turi teisę turėti savo įsitikinimus ir reikšti juos. Aš nieko neturiu prieš Jungtinių Amerikos Valsti-jų komunistus, jeigu jie į-jėgos priemonėmis nenori nu-versti valdžią".

Ar nori?

Vėliau įvykusiame pasikal-bėjime su laikraščiu kores-pendentais Wallace pareiškė, jog jis nemano, kad Ameri-ikos komunistai norėtų verst valdžią. Ir čia pat jis pridūrė: "Aš maččiau su mažu komunistų skaičium ir jie vi-si labai geri amerikiečiai".

Prie to, ką jis sakė, ko-mentary nereikia. Wallace moka sugyventi ir bandrai dirbti su visais, kurie eina pažangos keliu. — Vilnis.

SYSPENOS

Gera Priežastis

Vyras: — Mūsų kaimynas Jonas šiomis dienomis lako po miestą.
Draugas: — Kokia ambicija užklupo jį dabar?
Vyras: — Jo žmonos nėra namie.

Geras Progressas

Polcininkas: — Ar jūs ži-note, kad jūs važavote 60 mylių į valandą?
Mergina: — Kaip puiku! Ar žinot, kad tik vakar pradėjau vairuoti automobilį?

Legva Atspėti

Žmona: — Brangus vyreli, aš šiandien mėsėte mačiau labai gražią skrybelaitę.
Vyras: — Tai ko lauki, užsėdėk, pažūrėsim, kaip ji iš-rodo ant tavęs.

Ar Svėrelį Jį

Motina: — Aš prašiau savo berniuką parnešti du sva-ru slyvų, bet parnešė tiktai vieną.
Pardavėjas: — M a n o svarstyklės geros. Ar svėrelį savo berniuką?

Pastabos

Praeityje Jungtinės Valstijos buvo dangus visiems pažangiejiems, kurie turėjo bėgti nuo despotų žandary Europoje.

Dabar vyksta kaip tik priešingai.

Jungtinės Valstijos virsta visų fašistpaikių užtarėjos, o iš savo šalies stengiasi iš-vyti pažangiuosius.

Fašistpaikai gauna mi-lijonus, o amerikiečiai turi duoti pirštų antspaudas, tapti kaip kalniais.

Po karo subego į Jungti-nes Valstijas visa eilė buyu-sių diktatorių Europoje, jų ministrų ir propagandistų.

Amerika varo lauk žmo-nes, kurie ligus metus dirbo ir kovoję, kad Amerika bū-tų demokratinė ir laiminga.

Šiomis dienomis pasimoje išdeportuoti Hollywoodo mu-zika, Hanns Eislerį, kurs pa-rašė muziką daugeliui filmų.

Ch. Herbert Huestis, To-ronto Daily Star apvalginai-kaas, sako, kad būtų laikas sustoti šaukus apie vergiškas šalis už gelžinėmis sienas.

Jis nurodo, kad vien Jugo-slavijoj praėjusiais metais buvo išmokinta 300,000 su-angusių žmonių pašviti ir skaityti.

Lietuvų į pavyzdžiui, mokslas dabar visai veltui.

Kur apvėta taip aukštai statoma, vergija yra svetims dalykas.

Kai kurie fašistpaikai, pabėgę iš Vokietijos, jaučia-si labai drašiai.

Jie baugina ne tik koncen-tracijos kempėmis, bet ir iš-vežimais.

Jiems reikty atsiminti, kad Hitleris tuos metodus naudojo labai plačiai.

Kur gi šiandien jis su savo gestapininkais?

Ir jums teko nešti kailį į tolmus kraštus.

F. Tumėnas, senas miško darbininkas ir Liaudies Bal-so korespondentas, praneša, kad Ontarijos miškuose ran-dasi keli šimtai lietuvių iš Vokietijos.

Jis taipgi patyręs, kad apie 40 nuosimėjų lanke universi-tetus.

Man atrodo, kad jie dabar lanko geresnį universitetą. Rasi jie pažins, kaip duona uždirbama, koks darbo žmo-gaus gyvenimas.

Jeigu jie pirmiau būtų lan-ke tokią mokyklą, veikiausiai būtų buvę išmintingiesni.

Tie vyrai, kurie buvo pasie-kię universitetą, turėjo mintyje siekti aukštesnio mokslo. Dabar tas bus re-tam kuriam įmanomas.

Dirbti darbą kur įmonėj ir lankyti universitetą yra la-bai sunku ir retam kuriam užteks jėgų.
O lankiusiam universitetą, bet mažai žinančiam amatą, bus taipgi sunku būti darbi-ninku.

Kai kurie "dideli demokra-tai" ant kiekvieno žingsnio siūlo uždrausti komunistams būti unijų viršininkais.

Cia jie reikia už demokra-tiją, o apsiuokę siūlo grieu-ti demokratiją.
Well, jeigu jie tokie pavo-jingi, tai kam juos narai renka viršininkais?
O jeigt juos dažnai išren-ka, tai reikia, kad jie ne pa-vojingi.

1946.XII.13. — 1947.VI.23
Vilnius

J. Y.

Pasidairius Po Kanada

Kanados valdžiai pranešė, kad kainų už 1948 metų kviečius pakeliamos iki \$2.00 už bushelį. Už šiu metų kviečius yra mokama \$1.55.

Si kaina buvo nustatyta pasitarus su Britanija, kuri perka didelius kiekius kviečių dėl savo gyventojų.

Tiesa, kviečių kaina dar toli gražu nuo pasaulinės kainos (pasaulinė kaina rodos \$2.80), tačiau Kanados ūkininkams bus daug lengviau suvesti grūdą su galu. Pakilusios kainos ant visko reikalauja, kad kviečių kaina būtų pakelta. Galia, kad už šiu metų kviečius palieka sena kaina.

Ekonomikos krizis Kanadoje dėl stokos dolerių eina kas kart vis rimtesn.

Visa viltis glūdi Amerikos pagalba Britanijai ir kitiems kraštais, bet neatrodo, kad ta viltis labai didelė.

Trummas reikalauja Europos pagalbai \$500,000,000, tuo tarpu Kanados deficitas (prekyboj su Amerika) tik per 7 mėnesius buvo veik \$600,000,000. Tad jeigu ir visi tie doleriai sugrįžtų per Kanadą, vistiek dar būtų mažai.

Livada darosi ta, kad anksčiau ar vėliau, bet importas iš Amerikos turės būti sumažintas ar kitaip kaip klausimas išspręstas.

Trades and Labor Kongreso prezidentas Percy R. Bengough pareiškė, kad nekuri didelių yra niekas kitas, kaip industrinių ir finansinių baronų tarna.

Jie varą propagandą už industrinistų ir finansierių interesus.

Kad tai tikrai tiesa, nereikia nei aiškinti. Viena, daugelį laikraščių kontroliuoja fabrikantai ir finansierai (Toronto Globe and Mail leidžia aukso kasyklų baronai), o kita — jie patys yra dideli kapitalistiniai užvedimai, verti milijonų dolerių.

Kada gi varnas kirtu varnui į akį?

Ontarijos ir Kvebeko premjerai vienu balsu sušuko, kad mesos darbininkų streikas neteisėtas. Girdi, jie neatsiklausė valdžios.

Bet fabrikantai irgi nesiklausia valdžios, kada jie kelia kainas. Bet niekas negrūdėjo, kad jų veiksmams būtų neteisėti.

Fabrikantai taipgi nesiklausia ir darbininkų, kada jie kelia kainas.

Kodėl gi darbininkai turi klausius visų, jeigu nori eiti į streiką?

Kas priverčia darbininkus eiti į streiką, gali būti geras pavyzdys iš 200 katalikų universitetų, kurie dirba Stark Ribbon kompanijoj, Granby miestelyje.

Jie nubalsavo eiti į streiką, kad priverstų kompaniją tartis su jais.

Unijos diskusijos su darbo ministeriju taipgi nieko gera nedavė.

Darbininkai griebiasi streiko, kuomet niekas su jais nesiskaito.

Ottawoj susiorganizavo nauja moterų organizacija — Canadian Association of Consumers (Kanados Vartotojų Draugija).

Si organizacija statosi uždaviniu sumažinti kainų, atsteigimą subsidijų svarbiems produktams ir atsteigimą kainų kontrolės.

Ir šaulis valdžią, kad sušauktų parlamentą apdiskusavimui susidariusios situacijos Kanadoje, kuomet kainų kontrolė buvo panaikinta.

Kitos moterų organizacijos pasisako už kooperaciją su CAC.

—

Fordo darbininkai Windsorė laimėjo algų pakėtimą 10 centų, į valandę ir keturias apmokamas šventes.

George Burt, unijos direktorius, pareiškė, kad aplamai susidaro 12 centų į valandę.

Algos pakeliamos nuo liepos 14. Reikiama, darbininkai gaus gražius "bonus" už praėjusį laiką.

Per metus laiko Fordo darbininkai gaus \$2,500,000 daugiau; negu kad gavo, jeigu dirba pilnus metus.

Geleželių kompanijos pakėlė kainą už pervežimą prekių ant 30 nuosimėčių. Kas sumokės tuos 30 nuosimėčių?

Tie, kurie gabena prekes traukiais, pakels kainas ant prekių. O kas tas prekes perka, visiems aišku.

Visi kelia savo kainas, o tas nelaimingas vartotojas turi visų bilas apmokėti.

Rūkoriai, kaip atrodo, ne tik savo sveikatą ir pinigus surūko, bet ir milijonų dolerių nuostolių pridaro. Kitiems net gyvybę atima.

Pereitais metais 408 asmenys žuvo per gaisrus. Per tą pat laiką gaisrai padarė nuostolių už \$50,000,000.

Daugiausia gaisrų įvyksta, kaip nurodo tyrinėtojai, iš neatsargių rūkorių priežasties. Štai statistika:

Dėl neatsargių rūkorių pernai buvo 18,964 gaisrai. Netikė pečiai davė 5,697 gaisrus. Elektros vielų susisiekimas — 4,832 gaisrus.

Taiigi, rūkoriai apie namus yra didelis pavojus.

Paėjus į rankas didlapius, kartais nebegali rasti pasaulinių žinių tarp pranešimų apie žmogudystės, vagystės.

Vagystės, žmogudystės ir kiti negeri įvykiai taip padidėjo, kad užpildo laikraščius.

Toks pat vaizdas šiandien Kanados spaudoj, kaip kad buvo Smetonos laikais Lietuvoje. Paėjus lietuviškus laikraščius būdavo sunku padaryti skyrį dėl Liaudies Balso.

Karas, atrodo, priveišė daug visokių piktadarių. O yra žmonių, kurie nori dar vieno.

Valdžia sako, kad cukraus kaina nebus paluomsuota. Atrodo, kad tik cukrus ir palieka po kontrole.

Beje, jeigu vieni pramonininkai turi teisę kelti kainas, tai kodėl kiti negali?

Cukrus yra svarbus, bet ne svarbesnis už duoną, o duona jau tiek pakilo, kad kai kam nebegalima pasiekti.

Bet nėra garantijos, kad cukrus nepakils. Atėis ir jo eilė.

Paskui paluosios rėdas. Darbo žmogus nei nepajus, kaip jo uždarbis virto bado uždarbiu.

Kanadiečiai

PASIDAI NUDADE MUSOLINIO PRIEŠĄ

ROMA. — Kadangi kunigas Lugano, Santa Maria Nuova vienuolyno vienuolis, atsisakė atlaikyti mišias už Musolinio sielą, fašistai nužudė jį.

Du vyrų atėjo su revoliuoriais ir pareikalavo mišijų už Musolinį, bet tas atsisakė. Jie paleido kulkas į vienuolį ir audėjo.

Secna iš įvykių Indijoj. Musulmonai emigruoja į Pakistaną iš Hindustano teritorijos. Panašiai vyksta su hindais, kurie emigruoja iš Pakistano.

Ka Lietuvos Žmonės Skaito Šiuo Laiku?

Rašo J. Vlas

Jeigu tikėti tam, ką rašo dešimtiesi Jungtinių Valstijų lietuvių spaudoje, tai dabar Lietuvoje lietuvių mažai būna, o su tuo ir lietuviška literatūra nyksta. Jeigu dar kas gyvas, tai jam brukama rusiška, komunistinė literatūra. Bet ar taip yra? Nieko panašaus.

Lietuvos gyvenimas dabar gyvenis, lietuviškoms ir kultūringoms. Lietuvos valdžia ir švietimo darbuotojai duoda lietuviui viską, kas tik geriausio galima duoti. Ypač tingiai mes galime pastebėti didelį progresą apšvietoje, kultūroje.

Mokslas Lietuvoje dabar nemokamas. Aukštesnįs mokslus einantieji gauna valstybine pagalba, jeigu neįsigali iš savęs. Už tai dabar Lietuvoje daugiau mokinių, daugiau studentų.

Įdomu žinoti, ką dabar Lietuvos žmonės skaito. Bet mes galime susidaryti vaizdą ir apie tai. Štai Liaudies Balsas gavo iš Lietuvos susipažinimui po vieną kopiją nekurį žinai metais išleisčių knygų. Jos duoda vaizdą, ką Lietuvos gyventojai dabar skaito. Aš paminėsiu nors keletą tų knygų.

Štai vardi knygų ir jų autorai: Vaidai — Vaidganto. Antpuolis — L. Tolstojaus. Nustikimas ir Baumė — F. Dostojevskio. Aplink Žemę per 60 Dienų — Jules Verne.

Tykis Donas — M. Solochovo. Ir Pražuvo kaip Sapnas — Lazdynų Pelėdos. Kaimynai — A. Cechovo. Kai Dievai Juokiasi — D. Londono. Mirgorodas — N. Gogolio. Peterburgo Apsakos — N. Gogolio. Eugenijus Oneginas — Puškino.

Sios kelios knygos rodo, kad Lietuvos žmonės skaito

L. SKLERYTĖ

Mokslo Metų Rezultatai Ir Liaudies Švietimas

(Pasikalbėjimas su Lietuvos TSR Švietimo Ministru akademiku J. Žiugžda)

Apie 60,000 moksleivių šiais metais užbaigė respublikos pradžios ir vidurinių mokyklas. Vilniaus moksleiviai ir gimnazistai iškilmingai atšventė šį įvykį sporto šventėje — spartakija.

geriausių rašytojų veikalus. Labai daug spausdinama poezijos. Iš poezinių spausdinių galima paminėti šiuos: Elifrasėliai — V. Majakovskio. Dičius — Teofilio Tilvyčio. Hiavatos Giesmė — H. W. Longfellow.

Vainikas Tarybų Lietuvai — Vytauto Montvilos. Šviesi Diena — V. Vaišiuėnienės. Pro Amžių Bėgi — Vyt. Slirjos Gijos.

Cia tik keletas iš daugelio. Kaip žinia, labai daug poezijos yra parašiusi vėlionė Salomėja Neris, P. Cvirka, Venclova ir kiti rašytojai ir poetai.

Įdomi literatūra dėl vaikų. Jos tarpe randame V. Binkio "Pasakas", V. Binkio "Kur Vėžiai Žiemoja", A. Tolstojaus "Aukštinį Parkelį", M. Jozerskio "Akmeninį Ungurį", K. Ciukovskio "Daktarą Aiskaudą", Julius Janonio "Pirmąją Žibutę", Salomėjos Neris "Žalčių Karalienė" ir t. t.

Iš veikalų scenai galima saminėti Selspyro "Makbetą", K. Simonovo "Pragos Kaštonų Paunksmę", B. Dauguvičio "Naują Vagą" ir t. t. Gavome arti dešėto veikalų, kurie dabar Lietuvos teatruose vaidinami.

Tiesiog negalima atsisėbėti, kaip daug literatūros išleidžiama Lietuvoje. Kada tas knygas išvertė ir atspausdino, kuomet visi literatai turi tiek darbo? Pavyzdžiai, Eugenijus Oneginas, plačiai pagarsėjęs romanas, yra eiliuotas. Kiek darbo reikėjo išverčiant jį!

Lietuvos žmonės nekencia dėl stokos geros literatūros. Jie dabar skaito geriausius klasikų veikalus. Tie žmonės, kurie įsivaizdina, kad Lietuva nyksta ekonominiai ir kultūriniai — labai apsigau-na. Išnyks tie, kurie atsisakysiu nuo savo tėvynės. Jiems teks kentėti dvasiniai ir gal ekonominiai, nes svetur bus stoka ir literatūros savo kalba ir darbo, kuriam jie buvo besirengia.

da, kurioje jauni sportininkai miesto stadione, keliems tūkstantams žiūrovų dalyvaujant, demonstravo savo meistriškumą bėgimo, rutulio stūrimo, fechtavimo, šokimo ir aukštį, futbolo ir kitų sporto šakų srityje.

2,600 jaunuolių ir merginų šiais metais baigė gimnazijas ir daugiau kaip 500 žmonių užbaigė suaugusiųjų gimnazijas. Apie 100 žmonių gimnaziją baigė su aukso bei sidabro medaliais. Visiems abiturientams plačiai atvertos durys į visas aukštąsias mokslo įstaigas ir specialius technikumus. Tarybų Lietuvos laikraščiai mirga skelbimais apie sąlygas studentams priimti į aukštąsias mokslo įstaigas bei vidurinių technikos mokyklas.

Tarybų vyriausybė Lietuvos jaunimui suteikė neribotus galimus tapti kvalifikuotais specialistais, moksliniais darbuotojais.

"Mes turime išaukšti sveiką tarybinį Lietuvos jaunimą, kuris kuls laimingą švietimą gyvenimą socialistinėje Lietuvoje", sako švietimo Ministras J. Žiugžda.

3 metus užtrukusi vokiečių okupacija padarė respublikos švietimo reikalui milžinišką žalą. Šimtai mokyklų buvo uždaryta, sugriauta, šimtai mokytojų buvo išvežti į Vokietijos katagorą. Dešimtys tūkstančių vaikų nuraukė savo mokslą, dešimtys tūkstančių jų buvo apraktai netekę galimumo mokytis rašto. Ir dabar dar pradžios mokyklose mokosi ne mažiau 13-15 metų amžiaus vaikų.

Vokiškųjų obskurantų uždarytosios mokslo įstaigos savo darbą pradėjo tuoju pat po Lietuvos išvadavimo. Nepaisant sunkių karo metų sąlygų, nepaisant fronto artumo, kai kuriose vietose, Lietuvos jaunimas veržlia srove ėmė plaukti į mokyklas. 1945 metais mokėsi apie 300 tūkstančių žmonių, iš jų viduriniuosiose mokslo įstaigose — 53 tūkstantiai, kai tuo tarpu septyniolika milijonų, 1939-1940 metais viduriniuose mokslo įstaigose iš viso tesimokė 26 tūkstantiai moksleivių. Smetoninis fašistinis režimas stabdė viduriniojo mokslo vystymąsi.

Darbininkų ir mažųjų valstiečių vaikai neturėjo galimybes išėiti vidurinį mokslą, o juo labiau aukštąjį.

Tarybų Lietuvoje besimokančiųjų skaičius nuolat kyla.

1945-1946 mokslo metais buvo 309 tūkstantiai moksleivių.

1946-1947 mokslo metais 3,103 respublikos pradžios mokyklas, 101 gimnaziją ir 206 progimnazijas atėjo apie 350 tūkstančių moksleivių.

Šiais 1947-48 mokslo metais moksleivių kontingentas padidės ligi 369 tūkstančių žmonių, iš jų mokyklose mokysis 97 tūkstantiai žmonių, o kaimuose — 272 tūkstantiai žmonių.

Tūkstantiai darbininkų bei kaimo jaunimo jaunuolių ir merginų dabar mokosi viduriniuosiose mokslo įstaigose. Gimnazijos ir progimnazijos dabar įsteigtos tokiose Lietuvos kaimeliuose, kur apie šimtą metų niekas ir svajoti negalėjo.

Lietuvoje, auga visu smarkumu.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kwaknaciūsu 530 Summer Ave., Newark, N. J.

Vaikščiokite, Būkite Daugiau Lauke

Ar šilta ar šalta, ar saulė ar lietus, ar vasara ar žiema, būkite dažniau ore, vaikščiokite. Vasarą ypač tingai, kada patį gamtą kvieskite kviesčia į laukus; į miškus, į parkus, į piknikus. Nebūkite sutingėliai ir sustingėliai. Eikite, judėkite; žaiskite, plaukiokite, bėgiokite. Judėjimas yra gyvenimas; sustingimas ir stagnacija yra mirtis. Nesustinginkite pirma laiku.

Yra visokių sportų, gimnastikų, rungtynių, šokių. Visa tai labai tinka jaunam. Pagyvenusiam ir senesterėjuiam rungtynės ir atletika netinka, nes tai persunktu širdžiai. Užtat visumet tinka pasivaikščioti. Taiigi ir eikite, vaikščiokite, susimildami. Taisykite savo sveikatą, išjudinkite kraują apytaką, raudmenų judėjimą padėkite tai nabagai jūsų širdžiai lengviau kraują išvarinėti. Juk nuo to priklauso visos jūsų sveikatos ir savijautos būklė. Žinoma, pakaitomis pasisėkite, atsidusite, nes toks yra gyvenimo ritmas. Kieno aukštas kraujospūdis, tiems ypač reikia periodiško poilsio kas diena: pagulėt po guolio bent kartą ar dukart per dieną. O paskui ir vėl krūti, darbuotis nuosaikiai.

Vaikščiokite bent po valandą kas diena. Tai sveikas, malonus pabodas. Tai padės palaikyti jūsų sveikatą geresnė. Vaikščiokite, kada tik gamtę progos. Jei diena neišpuola ir darbai neleidžia, tai eikite pasivaikščioti kada vakare. Jei galite, eikite sparčiai, žvaliai. Jei negalite, tai vis vien eikite kad ir iš lengvo ir po pusketvirtos mylios per valandą. Pagyvenusiam pakaks ir pusės šitų mylių.

Eidami pasivaikščioti, apsilvikite vėly lengviau. Apilvikite patogiai batais, kad jums kojų nenuspustų ir nenutrintų. Jei nėra su kuo, tai eikite ir vienas. Bet daug geriau dviese, ypač vyrui su moteriu — patinkama, miek moteria. Tai bus netiktai fizinio, bet ir jausminio smagumo. Lengviau, avaimingi pokalbais, nuomonių pasikeitimais suteiks jums estetinio pasitenkinimo, prablaivys nuotaiką ir išklaidys nuobodis ir sunėrimo tikus. O paskui gera nuotika bus paakstinimu veikti, dirbti, krūti. Šiuo atveju ypač naudingi piknikai, gegužinės. Čia susieni į pažintį su daugybe žmonių, įkyji simpatijų ir draugiškumo ryšių: išgirsti daugybę nuomonių, kalbų, patarimų, dainų, muzikos. Prisižiūri į šurmuliuojančią publiką ir gamni įkvėpimo gyventi ir veikti visuomenės labui, gyventi ir kovoti prieš visokias netesybę.

Ir bendrai, būkite dažniau draugijoje, su žmonėmis, piknikuose, mitinguose eka-kursuose. Nemūksokite namie kur kampe, vienuomoje. Nėhikykite atšalinę ir užsiskleidę savo smulkučių užgaidų lėkšte.

Tarybinė vyriausybė rūpinasi ne vien jaunimui, pat rūpinasi apšvietę, gausius, kurie dėl įvairių linknių neturėjo galimybės pradėti arba buvo nutraukti savo švietimo (Pabaiga ant 6 p.)

LIEUVOS TSE SOSTINĖ VILNIUS PAVEIKSLUOSE

Miesto pakraštyje atstatomi rūsiai, kuriuose bus įrengtas Lietuvos TSR švietimo muzejus. Kultūrinės įstaigos būvusio grafo Tiškevičiaus namuose.

MONTREALO ŽINIOS

Apsivėdė

Lapkričio 4 d. apsivėdė Jurgis Pelakauskas su Mare Ambrazevičiene. Gražų vestuvių pokylį suruošė jaunieji jaunuosio namuose, Rosemounte.

Lankėsi Pas Savo Gimines

Pereitą savaitę viešėjo pas savo broį, Juozą Čičinską, Tetreaultville, sesuo su savo vyru, Valė Žilniauskienė, iš Rodney, Ont.

Viešėjo pas broį atvykęs iš Brooklyn, N. Y., Petras Versinskas.

Gražiai Gyvuoja Lietuvių Jaunuoliai

Pasiseję per vasarą ir įgiję naujos energijos, lietuviai jaunuoliai sukručio ir susirinkė savo organizacijos susirinkimą rugsėjo 28 d., Vytauto klube, vadovaujant naujai išrinktam pirmininkui, energingam jaunuoliui Toniui Jonušui. Vytautas Adomonis resignavo, kai išvyko dirbti į Laurentian apylinkę.

Lietuvių jaunuolių klubo susirinkimas buvo gan skaitlingas, apie 40 jaunuolių, merginų ir vaikų. Visi jaunuoliai gražiai užsilaikė susirinkime ir gyvai svarstė savo organizacijos einamus reikalus. Jie yra nusistatę rengti apie du kartus į mėnesį vakarus ir pasikviesti jaunuolius kitų tautų; rengti koncertus, vakarienes, šokių ir organizuoti sporto grupes. Be to, jie leidžia savo laikraštuką, kartą į mė-

įsį, "Lithuanian Youth Club". Šio laikraštuko redaktorius yra Kristina Simonė. Yra įdomu pasiskaityti jų leidžiamą laikraštuką. Apart savo organizacijos reikalų, jie išspausdina vietinių žinių iš jaunuomenės, eilraščių ir net apysakėlių. Pasirodo, kad yra gabių jaunuolių, galinčių gražiai plunksną valdyti.

Daugelis jaunuolių dirba dirbtuvėse, bet yra daug tokių, kurie tebelanko mokyklas. Teko pasikalbėti su jaunu ir mandagiu jaunuoliu Jessie Kisieliu, kuris dar eina į kolidžį, bet yra veiklus šios organizacijos narys. Apart mokymosi, randa laiko ir organizacijai. Tačiau yra daugelis jaunuolių, kurie galetų priklausyti ir dalyvauti organizacijoje, bet pasiteisina, kad eina mokyti, tai laiko neturi. Bet norinti visada suranda laiko.

Iš tikrųjų, yra gražūs žūrėti ir matyti jaunuolius savarankiškai organizuojantis ir veikiant. Linkėtina, kad kiekvienas lietuvis jaunuolis stotų į šią jaunuolių grupę ir veiktų. Jų susirinkimai bus paskutiniai sekmdienį kiekvieno mėnesio. Vytauto klubo, 2 val. p. p.

20% Kanadiečių Neturi Tinkamų Butų

Pereitą savaitę Mount Royal viešbuty įvyko pirma Community Planing konferencija. Į konferenciją suvažiavo daug inžinierių, specialistų prie namų statybos,

iš visos Kanados. Apart kanadiečių, buvo atvykę atstovai iš Anglijos ir vienas iš Francijos.

Ši organizacija susiorganizavo kilus butų krizei po visą Kanadą. Iš paduotų raportų anglų laikraščiuose atrodo, kad organizacija turi gražių tikslų ir sumanymų. Community Planing pirmininkas R. Daves savo kalboje pasmerkė Kanados valdžios struktūrą. Jo nuomone, trys valdžios (Dominion, provincial ir munisipal), yra tik bereikalingas pinigų eikvojimas. Ir šios trys valdžios negali susitarti pagerinti butų situaciją Kanadoje. Miesto "slum", jo nuomone, yra visų blogybių šaltinis ir juos turėtų panaikinti. Miestų ir miestelių planavimas ir namai yra visai netinkami sveikatos ir patogumo atžvilgiu.

Antras kalbėtojas, Mr. Mooney, pareiškė, kad 20% kanadiečių neturi tinkamų gyvenimui butų. Ir ši situacija veda prie susikimimo darbininkų klasės šeimynų.

Konferencijoje siūlyta, kad valdžia imtųsi statyti pigesnes kainos namų ir sulgi jų patiekti nurodymų, kad mažiau uždirbantys galetų įsigyti juos gyvenimui.

Štreikavo Trift Krautuvės Darbininkai

600 Trift ir Stop and Shop dirbtuvės darbininkų spalio 3 d. išėjo į streiką reikalaudami pakelti algas ir sutrumpinti darbo savaitę. Bet streikas nelgai tęsėsi, nes kompanija sutiko darbininkų reikalavimus išpildyti. Jei streikas būtų ilgiau užsitęsęs, krautuvė kompanija būtų turėjusi didelius nuostolius. Būtų sugadę labai daug valgomų produktų.

Raita Poliejia Reguluoja Trafiką

Ant St. James ir McGill gatvių susikirtimo atsirado raitas policmanas reguliuoti trafiką. Būrai praeivių sustoję tēmi, kai policmanas ant gražaus arklio darė tvarką.

Šią naują sistemą miestas įvedė pasekęs New Yorko pavyzdžiu. Pirmu kartu spalio 3 d. padarė bandymus.

Atvira Diena ir Naktį LIETUVIŠKA PIRTIS Vientelė ties rūšies Montreale Akvomenio Apšildymo Sistema Moterų Būgnas: Antrodienalis nuo 2 P. M. Iki 12 P. M. 3963 COLONIAL AVE. Tel. PL. 0694

Tel. LA. 4441 Dr. H. Rosenfeld'as Oficialus M.L.S.D.P. ir D.L.K.V.N.F. Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 - 5 p.p., 7 - 9 v.v.
Namų - AM 8524 ir sulgi susitarimo

Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Lėlyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST - MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel: BE. 2209. Valandos: 4-5 po piet., 7-9 vak.
ir sulgi susitarimo, išskiriant
šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turta savo ligoninė, egzaminuotojas ir gydas įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir perkėlimus (X - Rays).
Vytaute Klubo ir M.L.S. ir D.F.D. nariams pagamins kainas.
4331 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikuojęs Dideliose Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akuserijs
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 Val. 9 Val. Po Pietų

NAUJAI ATIDARYTA DRABUŽIŲ VALYKLA

WINDSOR
Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.
Valome vyriškus ir moteriškus drabužius - Taipgi sutaisome ir nudažome
Išvalom ir sutaisom (Drex) reinkautus; Valome ir kilimus (Carpets),
karnapus (Chesterfield), langtienes (Curtains), antklodes ir t.t.
Darbas atliekamas pulkiai, garantuotas. Geras patarnavimas
Paimame iš namų ir pristatome atgal
Telefonas: YORk 0222
WINDSOR DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVE. VERDUN, QUE.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

Miestas turi tam darbu išlavins dar kitus kenkikus policininkus ir greitai laiku keičia paleisti į darbą reguliuoti trafiką tose vietose, kur yra didžiausias trafikas. Pirmaus šie raiti policininkai buvo laikomi prižiūrėti Mount Royal kalno.

Policija Pasiteisina

Apdraudus kompanijos nusiskundžia, policijos neveikumu, nes daugelio pavogtų daiktų policija nesuranda ir nesugrąžina vagių. Apdraudus kompanijos turi daug nuostolių.

Į kaltinimą miesto policijos viršininkas atsako, kad miestas turi tik 1,526 policininkus ant 1,066,000 gyven-tojų. Policininkai yra skirstomi į tris šifus, tai kiekvieno laikotarpio eina pareigas mieste 400 policininkų. Tai reiskia, kad ant 2,745 žmonių yra vienas policininkas jų apsaugai. Rodos, kad turėtų užtekti.

Pirmas Pasimatymas Linksmoj Sveigoj

MONTREAL. - Progresyviai šios kolonijos lietuviai ruošiasi prie pirmos šį sezoną vakarienes. Ji atsisbuo šį šeštadienį, 11 dieną spalio, Point St. Charles salėj, 01234 Charlevoix St., ir prasidės 8.30 val. vakaro.

Sios vakarienes vyriausiu iniciatorium yra draugas Bronius Salčiūnas. Jis suorganizavo ekspertes šeiminiškes iš Verduno, kurios neapvais nei viena.

Prie to bus gerimų ir muzika.

Norintieji skaniai pasivaizinti ir linksmai pasišokti, būtina dalyvausk. Tuo pat kartu paremsite pažangų lietuvių judėjimą.

Iki malonaus pasimatymo vakarienių.
Report.

Parduodam Namus
PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GRO-SERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNUS
Naujus 2 Flatų Duplexus - Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus - Visi Moderniški
Taipgi
Turime Keletą 2, 3, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YORk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRemore 1678
Mr. R. Bennett, Manager.

Nusipirkite Sau Namus
VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE
Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rių flatų ir t. t.)
- Arba -
Jei norite paruoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveiskite mums jūsų pardavimo problemas.
- Mes Taipgi Parduodame -
Visokios rūšies biznius, kaip: grosernes su alumi, hotelius, restaurantus, saldainių ir cigarų krautuves ir t.t.
Verdun Realities Co., Inc.
4843 Verdun Ave., Verdun, Tel. YORk 3264
Victor L. Trudeau, Manager.
Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 - 3rd Ave., Verdun, YORk 0288

Žinios iš T. Lietuvos

L. LEVINIENE

Kultūrinės Naujienos
Vilnius. Lietuvos Mokslų Akademijos bibliotekos knygų fondas nuolat papildomas naujomis knygomis. Per paskutinį laiką biblioteka gavo daug vertingų knygų, kurių tarpe yra daug mokslinės literatūros anglų, prancūzų ir kitomis kalbomis. Iš Maskvos gauta Mendelejevo, Pavlovo ir kitų žymių rusų moksleivinių veikalų. Į katalogus įrašyta jau daugiau kaip 20 tūkstančių naujų knygų. Šiuo metu bendras bibliotekos knygų fondas siekia 320 tūkstančių tomų.

Rankraščių skyriuje vyksta įtemptas darbas. Tvarkomas pirmojo Lietuvos dainų rinkėjo Ludviko Rėzos archyvas, rašytojos Būtos - Petkevičiūtės rankraščiai ir kiti.

Vilnius. Pasibaigė respublikinis geriausiajai pjesei parrašyti konkursas. Konkurso žiuri komisija peržiūrėjo 30 gautų konkursų veikalų. "Sugrįžimas", "Naujojo gyvenimo statyboje", "Šunkus kelias" ir kitos pjesės atrinktos Visasąjunginiam konkursui. 7 pjesės žiuri komisijos teigiamai įvertintos. Autorių pavarde bus paskelbtos Visasąjunginiam konkursui pasibaigus.

Marijampolė. Šiomis dienomis apskrities apylinkėms nuslūsta apie 10 kilnojamojų bibliotekėlių. Šiuo metu apskrities apylinkėse jau veikia 45 kilnojamos bibliotekėlės, kurios aptarnauja tūkstančius 150 apylinkių darbo žmonių. Bibliotekėlėse yra daug grožinės, agrotechninės ir politinės literatūros knygų.

Klaipėda. Klaipėdos muzikinės komedijos teatras šiomis dienomis gastroliauvo Klaipėdos apygardoje ir Zemaitijoje.

Ray Duce, auto darbininkų tų, kuris buvo užtaisytas jo unijos biznio agentas, Detroito garsių mechanikų streiko vad. rodo dinamometre, kaip gerai veikia jo automobiluje. Friūzas buvo dalinai sudeges. Kas dinamometre padėjo, aiškinti nereikia.

DANUJA UZDRAUDĖ AMERIKOS JUDZIUS

KOPENHAGEN. - Danų valdžia uždraudė amerikiečių judamuosius paveikslus Danijoje. Valdžia buvo nusarius aprėšti ty judžių kompiuterius. Kompanijos nesutiko. Todėl ir užgnaužti jų paveikslai Danijoje.

PRAHA. - Policija padarė kratą vicepremjero Jano Ursiny patalpose, o už kelių dienų areštavo jo kabineto dar sekretorius, įtariamus konspiracijoje.

SEOUL. - Kaip tik iš Korėjos išsikels rusų ir amerikiečių jėgos, taip greit to bus sulurta liaudies valdžia.

Tel: PL. 1871 Room 405, 132 James St. W. Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkelinas
(General Insurance)
Duodu teisingą ir geriausį patarnavinimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškus blankus, affidavitus ir t.t.
- Nuolatinis Patarnavimas -

J. H. BENOIT
Graborius - Funeral Director
Nufūdinamo Valandoj - Apsitiktine Mirties Duoda Geriausį ir pricunamąjį Laiškotuvį Patarnavinimą
Tel.: AMherst 0694
2102 Fullum St. Montreal
Netoli Ontario St. E.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Franktus, Skabimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prasus ir kt.
Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
724 - MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakaraus ir Sekmdieniais YO. 8023

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtienes (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:
Savininkai:
J. Matukaitis, G. Krivaičiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 - Telefoną Atsako Lietuviškai
2830 ALLARD ST., Wille Enard, MONTREAL

700 Lietuvių Šiaurinės Ontarijos Miško Kempėse

Dvių mėnesių begyje per tris kartus į šiaurinę Ontariją buvo atvežta 2,500 išvietintų asmenų. Šioj skaitlinėj yra 700 lietuvių. Taipgi nemažas skaitlinės latvių, estų, ukrainių ir lenkų. Jie visi yra sutalpinti miško kempėse pagal tautybes. Tarp jų yra po kelius rusus, jugoslavus ir žydus.

Apie 500 lietuvių randasi Thunder Bay arba Port Arthur apylinkėj. Apie 200 — Timminso apylinkėj.

Eina gančiai, kad sekantiame transporte daugiausia bus jugoslavai.

Viso į miško kempes pasiimta atvežti 10,000.

Iš pažįstamų maži. Tik šios apylinkės gyventojas Jonaičio brolis ir rašytojo veionio Petro Cvirkos pusbrolis St. Gričiūsis, iš profesijos stalius, gyvenęs ir dirbęs Kaune.

Kai sužinojo apie rašytojo mirtį (o gal ir apie jo užimtą poziciją tėvynės karo metu).

tai labai jaudinosi. Taipgi į Vokietiją patekęs ne savo valia.

Specialiai aplankyti lietuvius neteko. Buvo sužinota, kad dauguma jų vartoja slavų kalbas, tai ir unijai nebuvo svarbos būtina išsiųsti lietuvių. Mat čia specialaus lietuvių organizatoriaus nėra.

Lietuvių kempėse yra seni lietuviai bušmenai už instruktorius. Jie patyrė, kad 40 nuodimčių yra lanke universitetus. Iš įsitikinimo, dauguma yra tikybiniai ir konservatyviški. Pažangios spaudos baidosi, bet pripažįsta, kad randa daug tiesos.

Suos lietuvius aplankė jau keletas tolimų "vizitorų". Pirmas kempėse lankėsi iš Montrealo kunigas Kulbis. Po jo po kempes važinėjo du kunigai iš Bostono, L. Andriekus ir B. Grauslys. Jie teisinasi, kad jie Lietuvą aplėdę 1937 metais ir kas tenai praėjė jiems esą nežinoma. Su bostoniečiais kalbėjau.

kelias valandas. Jie save vadiną misjonieriais, yra tolerantiski. Vyriausias jų misijos tikslas, kaip atrodo, buvo suorganizavimas lietuvių parapijos čionai. Bet atrodo, kad jie labai nusivylė, nes be vietinių kooperacijos tas neįmanoma. Gi seni šios apylinkės gyventojai turi Lietuvių Literatūros Draugijos kuopą.

Taipgi kempėse išvietintus giminaičius aplankė du čekai, kurių pavardžių nesužinojau (gaila, kad neteko suėiti). Jie atvežė lietuviškos literatūros ir dienraščio Vilnius. Jie smarkiai išbarė pažeidimus, kartu ir savo giminaičius, kodėl negrįžo į Lietuvą. Sako patarė persiorientuoti ir daugiau nedaryti tokių stambių klaidų. Jie važinėjo savo automobiliais.

F. Tumėnas

Numirė Draugas Charles Machunas

VANCOUVER. — Teko sužinoti, kad rugpjūčio 13 dieną širdies liga mirė Charles Machunas (Kazimieras Moekus), kilęs iš šiaulių apylinkės, Laukės parapijos, Montvidų kaimo. Laidotuvėnis rūpinos "Social Service".

Vėlonis nepriklausė jokioje organizacijoje, bet atyžiai skaitė Lietuvos Balsą, kurį jam užprenumeravo LLD 126 kuopa. Kada tik te-

Italijos socialistų vadas Pietro Nenni, kurs reikalauja perorganizuoti Italijos valdžią. Jis sako, kad Amerika verčia Italijos valdžią pildyti jos norus.

ko ji aplankyti, visuomet apgalestavo, kad jaunesnis būdamas nedėjo daugiau jėgų koval prieš išaudojimo tvarką. Jo paties žodžiai:

"Savo gankiu darbu pripiočiau tikstantčius milžinų medžių, už kuriuos kompanijos susimė didelius pinigus, o aš matai sulaukęs 72 metų amžiaus nei pensijos negaunu, nepilietis mat. Esu stumdomas iš ligoninės į senjų žmonių namus, tai vėl į Vancouver General Hospital Annez, kur ir mėsitas ir priežiūra, kaip dėl nereikalingų šunelių".

A. Grinkus

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
655 Main St., Winnipeg, Man.
Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas, Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynėi Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
STAG BARBER SHOP
640 Main St., Winnipeg
Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas, Pagal Asmens Pareikavimo. Kviečiu Persitikrinti
P. Motiejunas, Savininkas

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!
STOKITE!
Sūnių ir Dukteru Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija
Kapitalas \$19,000.00
Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpos Išmokėta Virš 855,000
Pašalpos Moka: \$8.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę
Sąsurtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.
Dėl Informacijų Kreipkitės:
J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Lietus ar Giedra Geri Visada!

Neširint ar, jei rūsėsit, jis pasidės laimę, saugesi, jeigi jis turėsite pasidėti. Je jostit dirna Kanados Savings Bonds. Reikabū esant je gal būt tikėtis į pinigų bėdą tada pilnai je vertėti jaus padidimas.

Jūs galite pirkti iki \$1,000 vienu vardu (bet ne daugiau) šiais pabrėžtą patogu būdais — už pinigų ar ant išmokėjimo. Pagamduokit šia gera proga be atidėjimo. Pirkit Kanados Savings Bonds šiandien!

PARDAVINIMAS PRASIDEDA SPALIO 14 VISOSE bankuose ir per investicinių deklarus, ar per jūsų Kampanijos Payroll Savings Planą.

Je Niekas Nesigalvotė Sutaupę

Canada Bonds

SECOND SERIES

J. DOVIDAITIS

DIDVYRIS

Vėlavos! Vėlavos! Vėlavos!

Jos, kaip ugnis plazda sauletose gatvėse, ant bokštų, jomis mosuoja kūdikiai, nešami motinų ant rankų; jų skaidrios spalvos dega džiūgančiomis žvilgsniuose; jaunos mergaitės sypsnyje.

Ir bežiūrėdamas į tuos veidus, kurie žingsniuoją nesibaigančiose kolonose, ir į tuos, kurie jas praleidžia pro save, į tūkstančius žmonių, susitvenkusius didžiausiose sostinės gatvėse, apimtus vėsalingo džiaugsmo, išreiškiančių savo dabartinę laimę ir savo tikėjimą ateitimi, aš prisiminiau dar apie vieną vėlavą, kurios nebuvo ir negalėjo būti.

O tačiau man pasirodė, kad aš ją matau. Ji pleveno ir fabriko darbininkų nešamos raudonspalvėje, ji išdidžiai šamėdžio, vėsdoma po savimi krykštaujančią jaunystę, ji, lyg, mūšio ugnis, žerėjo ant plėninių šarvų.

Taip! . . . Ši vėlavą buvo čia. Ji turėjo būti, nes kitai rūsti praetis negalėjo užmūšti dabartinės didžios dienos, taip anos vėlavos negalėjo sumaitinti nei laikas, nei priešai.

Ir aną vėlavą, bausią savo istoriją, bet skaidrią savo šviesiu atnūnimu. Aš pamaciau, kad jos klostes vėl plevena pavasario vėjas, o ji spindi brangiausia kas yra

žmogus turėjo būti pristatytas komendantūron ir užskaitytas į darbo batalioną. Kada aš atėjau — jis sėdėjo už stalo ir taisė batus. Kai aš perskaičiau įsakymą . . . jis atsistojo, paėmė plaktuką ir sudavė man galvon. . .

Žandaras sakė teisybę ir man buvo tik vieno gaila, kad tada manoji ranka kiek sudrebėjo.

Nelengvos buvo paskutinės valandos pasmerktųjų kameroje. Nesirūpinau — pakars mane, susaudys, ar dar kitokiu būdu nužudys. Baisu buvo vien tik tas laukimas, kada pereisiu į nebūtį. Kamberelis, kuriame aš praleidau tą gyvenimo laikotarpį, dar man likus, buvo taip nykus savo pilkomis sienomis ir vienatve, jau ne taip girdėjosi mano širdies stūksėjimas ir alsavimas, kad, rodo, aš jaučiau be paliovos šnibždant man: "tuščiai tu mirsi. Net už visą savo gyvybę nepaėmęs nei vieno priešio".

Mane graužė tai, kad aš tiek mažą gero padariau gyvenimė. Nei dieną nurimti, nei naktį užmigti nedavė mintys, kad aš buvau pasyvus, neveidžiau kovos. Tiesa, paskutinį kartą aš pakelčiau savo batausiuo kėjelį ir trinktelėjau su juo žandarui. Bet juk ir taip menkai išėjo. Ir tas žiurkės veido vokiets dalyvaso tismė. . .

Nei savo išgyventos praeties, nei savo paskutinio neužbaigto žygio aš negalėjau sau atleisti. Ir tai nepakeliamai mane slogino, belaukiant mirties bausmės įvykdymo.

Ir štai tada, kai aš jau buvau trečią parą mirčiai pasmerktųjų kambaryje, atvedė Tomą Vinkėną. Jėjo jis krypuodamas, patinusiu veidu, placiakrūtinis, žemaičius, atsilaipojusis satininis ir išmarškininis, basas. Apsidairė po kamara, pasižiūrėdamas nuo kerčios iki kerčios, žvilgsniu apvedžioda mano kiekviena plyšėlį.

— Irgi? — paklausė jis, perbraukdamas kaip peiliu su pirštu per savo gerkle.

— Mes su juo ne tuoj gerai susipažinome. Pradžioje pasikeitėme keliais satininiais, apsitairavome kokioj kas kameroj sėdėjo, kas ten dar buvo, už ką čia, ar senai sumintas.

Tomas Vinkėna pradžioje apie save teisakė:

— Jiems dar neišauku. . . Kultina už vėlavos iškabiniamą, o muša kaip Hitlerį norėjus nužudyti. . .

Ir man įsitarė, kad aš jo balse girdėjau savimi pasitenkinimo gėda.

Paskui jis ėmė nuo savęs vilkti satines marškinius ir tada jo rausveningas, bet geroi išblykęs veidas pradėjo skausmingai raukytis. Net prakaitas pasirodė ant kaktos.

— Pažiūrė, kaip čia atrodo, — pasakė gana šiurkštoku, ir pasako pliką nugarą į mane.

Aš net atšėlėjau. Ten buvo odos, bet tik išistas pakraujavęs rėgynys įdubimų ir iškilimų, pilnas sukrebė-

jusio kraujo ir vos vos pilkėnu blizgesiu užsitraukusių žandų. Kiek turėjo tas žmogus iškentėti, kada jo kūną taip arde. . .

— Ten man peršti. . . — gana ramiai jis pasakė. — Pradžioje gerojai čėgino, paskui nieko neatsimenu, o dabar viskas lyg iš medžio padaryta. Nejaudiu. . . Ar labai iškuista?

Dabar aš pradėjau Vinkėna daugiau patikti ir buvau atviresnis. Sitą ir jis patis, maity, pajudė, nes pasisakė, kad sumintas prieš mėnesį, priemiestyje, prieš pat saulės tekėjimą, bemiegant. Tame pačiame namelyje rado ir pasieptą raudoną vėlavą. Kratė stipriai. Musis iš pat pradžios. Laikė be vandenų ir davė tik indelį su druska. Paskui kišo revolvėrio ramzdį į gerkle, prieš kaktos. Net ant virvės kabino ir pakelėdavo, kol jis visai uždušdavo. . . Tada atleisdavo, davė atsipeikėti, o po to viską kartojo iš naujo.

Aš pats buvau tuo metu daug kam abejingas — ir suprantama, — juk laukiau mirties, bet Vinkėnos pasakojimas mane jaudino. Niekaud nebuvau įstavaidavęs, kad žmogus gali pavirsti tokiau plėšriu gyvuliu ir kad gyvas sutvėrimas pajėgia išlaikyti tai, ką ištvėrė Tomas Vinkėna. Aš stebėjau šitą darbininką, stebino mane slypti panieka mirčiai ir apimdavo mintis, kad tame vyryškyje yra kažkas šidesnio, prieš ką nublanksta mūsų primityvi baimė nebūčiai ir instinktui gyventi. Vinkė-

na juk irgi, be abejonių norėjo gyventi kaip aš, kaip jis, kaip visi mes, bet šitame savo nore jis buvo iškilęs, jį valdė man nesuprantamos jėgos, teikė jam akmeninę ištvėrmę, leido žūrėti į aplinką ir nesibaugini savo krauju ir savo žaidimais.

Paskui vakarop Vinkėna išsukė ir užpakyje jo dinkelio geležinės durys.

— Gal nepasimatysiu, — pasakė jis ramiai. — Tada sudie.

Jam išėjus man pasidarė kažkaip sunku ir nyku. Juk mūdiems esant kartu, aš buvau patekęs kiton aplinkumon ir nebekankino mane tos visos nesiliaujančios abejonės — ar man "didžiutis", kad šitip užbaigsiu gyvenimą, ar neapkęsti savo klaidos.

Aš pakliau, vaikščiojuoją į mane ankštame ir siaurame urve, nervus dirgino mano žingonių dunkėjimas, tarpais rodėsi, kad senos sugrius ant manęs ir gyvų sutraikys.

Ir aš nudžingau, kada Tomą Vinkėną gražino mano draugijon. Tiesa, sugrižėliau dantimis, kada pamaciau kaip jis atrodė. Norėjosi puliti prie tarpduryje stovinių sargybinių ir įsikabinti nagais ir dantimis į jų gerkes.

Basas darbininkas svyravo, lyg būtų nustojes regėjimo ir lygyvaros pojūčių. Jis gerėjo kamara ir suldupo prie sienos. Per jo žandus tekėjo kruvini lašai, Dalis

plaukų, viršom kaktos buvo su tūnėmis išrautas, rodosi kaušas toje victoje lauztas. Satininiai marškiniui buvo perplėšti ir priekyje ir užpakalyje. Jie kubojo skudurais ir kilstelėjes ranką laiks nuo laiko jis šluostė įaisiais savo veidą.

Tarp durų stovėjo juodoje uniformoje, su perpečiu diržu ir kaukuolės ženkle kepurėje kacininkas, plonas ir ilgas, lyg nuo žemės pakilus ir išsistiepusi gyvatė. Šalia jo, iš šalių kyško dviejų kitų palydovų vokičių laikomi automatai.

Visi šaltai karininkas apžvelgė mūsų kamera ir susiraukdamas pasakė:

— O jis man vistiek pravers lūpas. . . Tuo aš asmeniškai pasitūpiniau.

Aš apžiūrėjau Tomą ir raudau, kad jo dešinioji ranka kabojų lyg skudurinė. Ji buvo pamėlus ir greit tūno. Tur būt jam buvo sulauzė ranką, nors Vinkėna man net ir nepapasakoję, ką su juo darė ir kokias priemones ar įtaisus kankintojui panaudojo. Aš pasisiūliau sužalotąją ranką aptvarstyti suplėštytais marškiniiais, įvijai tvarsčiau aprįstant, kad ji nemaskatuoty ir netektų bereikalingo skausmo. O be to ir pakelti ją aukščiau. . .

— Be reikalo. . . — vos girėmiai jis pasakė. — Man iš čia jau nebeiseiti.

Tačiau aš suteikiau ir tą primityvią pagalbą.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Montreal, Que.

Firma Vakarieniš

Progresyviai šios kolonijos lietuviai jau pradeda žieminį sezoną — veikimą salose. Spalio 11 dieną yra ruošiamas pirmas vakarieniš Point St. Charles salėje — 01234 Charlevoix St., 8.30 v. vakaro.

Apart valgių, bus kietų ir minkštų gėrimų. Tikimės turėti ir muziką.

Gerai pažangaus judėjimo rėmėjai ir simpatikai nuosirdžiai kviečiami atsilankyti į šį ruseninį pažmonį ir paremti pažangų judėjimą. Lauksime jūsų atsilankymo. Reagėjai

Prašom Visų TALKOS

Su spalio 15 diena prasideda didžioji Kanados lietuvių darbųmetė — penkiolikos metų jubilėjinis Liaudies Balso vėjas.

Progresyviai šios kolonijos lietuviai šaukia tam tikslui specialų susirinkimą, į kurį kviečia atsilankyti visus nuosirdžius Liaudies Balso rėmėjus, simpatikus, skaitytojus ir darbuotojus, o ypačingai buvusius vaikinukus ir vajininkes, kurie praityje su dideliu nuosirdumu ir pasiaukojimu taip gražiai save atsierekomendavo Liaudies Balso būdovajime.

Kalbamas susirinkimas įvyks šį penktadienį, spalio 10 dieną, Point St. Charles svetainėje, 01234 Charlevoix St.

LLD 47 ir 137 kp. Valdybos

Toronto, Ont.

Liaudies Balso Skaitytojų Domei

Penktadienį, spalio 10 d., 8 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., įvyks Toronto ir apylinkės Liaudies Balso skaitytojų pasitarimas Liaudies Balso jubilėjinio vėjaus reikais. Visus Liaudies Balso skaitytojus kviečiame dalyvauti.

L. B. Administracija

Susirinkimas

Darbo Progresyvių Partijos lietuvių klubo narių susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio (October) 12 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių svetainėje, 160 Claremont St. Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti, nes bus svarbių reikalų aptarimui, taipgi bus kalbėtojas, kuris duos paskaitą svarbiu klausimu.

Kiekvienas klubietis privalo jaustis, kad jo pareiga dalyvauti susirinkimuose, užsimokėti duokles. Tad patikrinkit knygutes, kad ne likti toli su duoklėmis. Dalyvaukit susirinkime.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 12 dieną, 2 valandą po pietų, All Peoples Church salėje, 187 Sherman Ave. N.

Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra visokių reika-

Toronto Lietuvių Organizacijų Svetimo Komisija Rodys

Gražias Filmas

Sekmadienį, Spalio 12 Dieną

LIETUVIŲ SALEJ

(160 Claremont St.)

Tai bus pirmas rodymas šį sezoną. Visi ir visos kviečiami atsilankyti ir pasižiūrėti gražių judžių.

Nesivėlinkit ateiti, kad būtų galima laiku pradėti.

Pradžią 7.30 v. v.

Komisija

Lietuviška Valgykla Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

CATHERINE 17 Jewels \$3750
CADET 13 Jewels \$3750
GODDESS of TIME 17 Jewels \$3750

Mason Credit Jewellers

20 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmo Kuopa Rengia

Moterų Pajų Baliu

Šeštadienį, Spalio 11 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Gera Muzika

svetainės išlaikymo. mi dalyvauti. Atminkit, kad tuomi prisidėsite prie šis balius bus didžiausias šiame sezone. Visi kviečiama taip pasistiprinus.

bus skanios kavos užsigerti. Bus labai smagu šokti ir moteris ir pasivašinti moterų pajų. Prie pajų ir keikis. O visi vyrai — ateiti pašokinti merginas. Visos moterys ir merginos prašomos atnešti pajų Pradžią 8 Valandą Vakaro

Torontiečių Kronika

Leiskit Vaikus į Žvaigždės Chora

TORONTO. — Žvaigždės choro komitetas turėjome pasitarimą ir nutarėm pradėti pamokas spalio 12 dieną, 10 valandą ryto, Sūnų ir Dukterų Draugijos svetainėje.

Choro komitetas kviečiame visus tėvus, kurie turite jaunesnio jaunimo, atsūsti jį minėtą dieną ant pamokų.

Padėkime mūsų jauniems lavintis meno srityje, skiepykime juos tarpe draugiškuma, meilę kultūrai, savo tėvams. Dainuodami lietuviškas dainas jie lavinasi ir tėvų gimtosios kalbos. Tokie vaikai visuomet bus malonesni tėvams, kuriems angliška kalba sunku kalbėtis.

Mokytoja sutiko ta pati, jauna, gabi konservatorijos mokinė Regina Strazevičiūtė, kuri ir praėjusią sezoną mokino žvaigždės chorą. Tai gabi mokytoja, kiek mes patyrėm praėjusiais metais.

Būtų labai gerai, kad visi jauni choristai pradėtų lankytis iš pat pradžia. Štai kaip žmonės įvertina menišką jaunimo veiklą.

ly aptarti. Pasibaigė vasara ir prasidėjo ruduo, tad turime daugiau veikti.

Rašt. J. Astylienė

Courtland, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 14 dieną šio mėnesio — antardinio vakare 7.30 val. Courtlande, Memorial Hall.

Visus narius kviečiame dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Taipgi reikia narines duokles užsimokėti.

Valdyba

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto.
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atyta iki 9 v. v.

SDKLSPD Centro Pildomojo Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto trijų mėnesių finansinė atskaita už liepos rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius 1947 m.

Trijų Mėnesių Pajamos

Per minėtus tris mėnesius, liepos, rugpjūtį ir rugsėjį, pagal fondus pajamų buvo sekantiai:
Pašalpos fond. \$825.76
Pomirtinės fond. 192.72
Atsargos fond. 131.30

Viso \$1,149.78

Trijų Mėnesių Išlaidos

Per tuos pačius tris mėnesius išlaidų ir išmokėjimų pagal fondus buvo sekantiai:
Pašalpos fond. \$803.75
Pomirtinės fond. 160.00
Atsargos fond. 7.15

Viso \$970.90

Paauگو-Nupuolė

Tų trijų mėnesių laikotarpyje draugijos išdas paauگو-nupuolė pagal fondus sekantiai:

Pašalpos f. paauگو \$ 22.01
Pomirtinės f. paauگو 32.72
Atsargos f. paauگو 124.15

Viso paauگو \$178.88

Balansas

Su 30 d. birželio mėn. pagal fondus buvo:
Pašalpos fond. \$5,521.33
Pomirtinės fond. \$1,613.30
Atsargos fond. 1,423.01

Viso \$8,557.65

Dadėjus pastarųjų trijų mėnesių pajamas ir atėmus išlaidas, gauname, kad su rugsėjo 30 d. draugijos išda pagal fondus randasi:

Pašalpos fond. \$5,543.34
Pomirtinės fond. 1,648.02
Atsargos fond. 1,547.17

Viso \$8,738.53

Draugijos Kapitalas

Pagal fondus yra \$ 8,736.53
Karo bonų 10,987.50
Certifikatų 80.00

D-jos kapitalo \$19,804.03
Kaucijos 450.00

Bendrai \$20,254.03

Kontrolės Komisija:

W. Folertas
K. Narusevičius
J. Sinkūnas

MOKSLO METŲ REZULTATAI IR LIETUVOS SVIETIMAS

(Atkeita nuo 3 pusl.)

Jau 1946 metais respublikoje veikė 12 gimnazijų ir 13 progimnazijų suaugusiems, kur mokėsi 3,000 žmonių. Neraštingumui ir mažaraštingumui likviduoti visoje respublikoje atidaryta eilė kursų, o fabrikuose bei gamyklose funkcionuoja specialios darbininkų jaunimo mokyklos.

Tarybų vyriausybė rūpinasi nepaliaujamai kelti liaudies švietimą Tarybų Lietuvoje. Tas rūpinimasis pasi-

Leslie Roberts, plačiai žinomas autorius, dabar yra Kanados-Sovietų Draugiskumo komiteto pirmininkas. Neseniai jis ir advokatas John R. Stirett diskutavo per radiją Kanados ir Sovietų santykius. Jis ragino Kanadą, kad ji pagerintų savo santykius su SSRS.

reikia vis didėjančiu finansavimu, skirtu švietimo reikalams, ir įvairiomis priemonėmis neraštingumui bei mažaraštingumui likviduoti, kaip antai — visuotinio privalomo švietimo įstatymas, pradedant 7 metų amžiumi, mokyklos, gimnazijos bei progimnazijos suaugusiems ir t. t.

Šiais metais respublikos biudžetas švietimo reikalams numato 341 milijoną 230 tūkstančių rublių, vien tik visuotinio apmokymo mokykloms išskiriama 29 milijonais daugiau, negu 1946 metais.

Naujiems mokytojų kadrams paruošti skiriama 26 milijonai rublių, 8,8 milijono rublių daugiau kaip 1946 metais. Tos išnos padės paruošti tarybinius mokytojus 9-miose respublikos mokytojų seminarijose, Vilniaus valstybiniame pedagogikos institute, Klaipėdos mokytojų institute, kuris buvo atidarytas šiais metais. Be to, tarybinius mokytojus bei mokslinius darbuotojus ruošia Vilniaus ir Kauno universitetų fakultetai.

Didelę medžiaginę pagalbą teikia mums broliškios respublikos, iš kur už šimtus tūkstančių rublių mums atgabenama pagalbinių priemonė mokslui.

Niekad Lietuva neturėjo tiek daug mokslo įstaigų, niekad durs į jas nebuvo taip plačiai atvertos Lietuvos darbininkų ir valstiečių

REIKIA DARBININKO

Reikalingas darbininkas restoranol. Patyrimas nesvarbu. Darbas virtuvėje ir prie sutvarkymo lovy. Amžius nesvarbu. Geros darbo sąlygos. Atlyginimas sulig susitarimo. Norintieji dirbti prašomi kreiptis į restoranol savininką K. Pampalą, 387 Sherman Ave. N., Hamilton, Ont.

Jaunimui, kaip dabar, tarybų santvarkos negu.

Ir niekad Lietuvos jaunimas taip nesiekė mokslo, švietimo, į kurią kelias dabar tapo toks prieinamas, — kaip dabar, kai tas kelias veda į naują švietis gyvenimą.

Skelbimas

Kodėl Nekalbėti Teisingai Angliškai

Keli mėnesiai su kvalifikuotu, patyrusiu mokytoju duos jums puikius rezultatus. Vakarieniš klasės ir individualūs darbas. Verta pasinatyti.

Mrs. Girvin,
466 Windermere Ave.
(Ties Bloor)
Tel.: JU. 6163

Pardavimui

Parsiduoda tabako farma iš 250 akrų žemės. Visi trobesiai yra geri, stuba nauja 8 kambarių, 5 Kilos, 2 grynauzės, visos mašinos dėl tabako. Yra geras ir naujas traktorius. Telefonas, elektr. Parduodu su visu kuo arba tik farma.

Farma yra prie gero kelio ir netoli miestelio, tik 3 mylios.

Frank B. Kelly (Kokiys)
R. R. 2, West Lorne, Ont.
Telefonas: 63 R 1-5, West Lorne.

\$11,500 — mūrinis 6 kambarių namas. Statytas iš geros prieškarinės medžiagos, švarus ir ramus distriktas prie Dufferin Park; galima įrengti gyventi. Kreipkitės 23 Sylvan Ave. (prie Dufferin Park) po 5 val. vakaro.

Paišekojimai

Paišekau Eleonaros Petravičiūtės, kilusios iš Ukmergės, Lietuvos. Ji 1928 metais atvykus į Kanadą. Nekurį laiką gyvenus Toronto, pakvies ją ten išvykti.

Prašau atsiaukiti ar kas žinote jos antrašą prašome pranešti.

Martinas Bartminas,
Major, Sask., Canada

Paišekau Sarafino Sakalausko. Jis apie 1928 metus išvykęs į Argentiją ir keletą metų atgal gyvenęs Buenos Aires mieste.

Prašau atsiaukiti ar kas žinote kur jis gyvena prašomi pranešti jo antrašą.

Ignas Sakalauskas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Paišekau Jonio Soros. Jis 1928 metais, iš Rygos, Latvijos, išvyko į Braziliją. Pirmiau gyveno Sao Paulo mieste, Brazilijoje.

Prašau atsiaukiti ar kas žinote jo antrašą prašome pranešti.

Kl. Doveika,
R. R. 2,
Weston, Ont., Canada.

Tel. AD. 1618 Sventadieniais: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištira akių nervus, nuo kurių priklauso nervotumas ir galvos skausdėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924